Rok III | Niedziela dnia 6 Marca 1921 roku. | Cena 5 mk. | №. 29.

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNO LITERACKI

PRENUMERATA WYNOSI
z odbieraniem w Administracji miesięcznie 110 mk., z odnoszeniem 120 mk
z przesyłką pocztową 120 mk.
Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA UL. N. P. MARJI 41.
Teelgraficznie KURJER—CZĘSTOCHOWA Telefon Nr. 4.

CENY OGŁOSZEŃ
Pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 15 marek
druga i trzecia 12 mk, czwarta 10 mk, za wiersz petitowy.
Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 12 mk., za wiersz
Nekrologi mk. 12. za wiersz. Drobne ogłoszenia, po mk. 2 za wyraz.

Redakcja i Administracja otwarta codziennie od godz. 9 rano do 7 wiecz. —|— Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca.

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie**

Dzwon pogrzebowy dla Sowietów.

Nowe walki w Petersburgu.—Pułki sowieckie przechodzą do powstańców.—Ruch ogarnia całą Rosję.—Chińczycy uciekają z Rosji przed głodem i terorem.

HELSINGFORS. Z Wyborga donoszą: 28 lutego i 1 bm. w Piotrogrodzie wybuchły na nowo walki uliczne. Na fabryce Obuchowskiej utworzył się komitet rewolucyjny, który kieruje powstaniem. Siły powstańców wynoszą 20 tyś. uzbrojonych robotników i dwa pułki sowieckie, które przeszły na stronę robotników. **Operując we wschodniej części miasta, powstańcy I bm. zajęli Aleksandro-Newską Ławrę, gdzie budują barykady i okopy.** Wojsko sowieckie dokłada wszelkich starań, ażeby nie doszło do połączenia powstańców z oddziałami marynarzy kronsztackich, którzy znowu zajęli Oranienbaum.

RYGA. Pol. D. 28 z. m. w Moskwie rozstrzelano 17 robotników za udział w ostatnich walkach ulicznych. Na znak protestu 1 bm. w Moskwie i jej okolicach zastrajkowały wszystkie fabryki i warsztaty.

RYGA. Centralny Komitet komunistycznej partji wydał odezwę, w której nawołuje wszystkich komunistów do jak najzaciętszej walki z ruchem antysowieckim. Odezwa stwierdza, że ruch ten ogarnął całą Rosję i że Sowiety są w wielkim niebezpieczeństwie.

LONDYN. Pol. „Morn. Post." donosi, że z Rosji masami powracją chińczycy, którzy służyli w czerwonej armji. Przyczyną powrotu jest przedewszystkiem głód: przez trzy ostatnie miesiące chińczycy nie otrzymują nawet połowy tego, co im się należy według umowy. Zatem przyczyną ucieczki teror, który ludność rosyjska zaczęła stosować do chińczyków. W samej tylko Moskwie w grudniu zabito 28 chińczyków.

HELSINGFORS. Pol. 1 go marca przed wieczorem z Kronsztadtu w stronę Petrogrodu wyruszyły krążownik i torpedowiec Droga była poprzednio oczyszczona przez lodołamacz „Jermak". Stanąwszy o 2 kilometry od Petrogradu, krążownik dał cztery strzały, po czem statki odeszły z prowrotem do Kronsztadu. Jeden z pocisków trafił w samo centrum miasta mianowicie w „Gostinnyj Dwor".

HELSINGFORS. Donoszą tu z Wyborgu że w kilku pułkach sowieckich żołnierze wymordowali wszystkich oficerów czerwonych, b. carskich oficerów nie ruszono.

RYGA. Pol. Rząd Moskiewski wydał zarądzenie, że każdy przyłapany z bronią w ręku, o ile nie podczas służby, będzie rozstrzelany na miejscu bez sądu.

Ramię przy ramieniu.

Przy zielonym stoliku kilku poważnych ludzi w starszym wieku rozgrywa obecnie zaciętą walkę o losy całych państw i narodów. Polski przedewszystkiem.

Walka ta rozgrywa się na konferencji w Londynie. Niemcy zagrały wielką stawkę. Po raz pierwszy bowiem od r. 1918 otwarcie i stanowczo odrzucają warunki ententy. Proponują własne kontr warunki, wykluczające stanowczo przyjęcie narzucanej im woli zwycięzców.

Depesze z Londynu dają bardzo słaby obraz tych zmagań. Gdy jednak suchy styl komunikatów lakonicznych uzupełnimy żywym komentarzem faktów, odczujemy w całej pełni obraz tej walki.

Punkt ciężkości tkwi tutaj w zachowaniu się Anglji, lub mówiąc ściślej, Lloyd George'a, obecnego dyktatora polityki angielskiej. Nie wypowiedział on jeszcze decydującego słowa i niewiadomo jeszcze dokładnie jak ono wypadnie.

Więcej jednak, niż ta formalna decyzja ma znaczenie forma taktyczna, jakiej trzyma się Lloyd George.

Nie wypowiedział się on jeszcze stanowczo o warunkach, jakie muszą przyjąć Niemcy. Zaznacza jednak ciągle, że sprawiedliwości musi stać się zadość, że Niemcy nie mogą złamać warunków traktatu, nie można pozwolić aby rząd niemiecki lekceważył sobie ententę i jej uchwały.

Wszystko to, cokolwiek w rezultacie myśli Lloyd George, wskazuje dobitnie, jak wielki wpływ osiągnęło stanowcze i solidarne stanowisko Francji. Obecny rząd Brianda powstał pod hasłem stanowczej i jednomyślnej decyzji całej Francji na punkcie konieczności wypełnienia przez Niemcy traktatu wersalskiego.

Dopóki to stanowisko Francji pozostanie niezachwiane mamy gwarancję, że traktat wersalski nie będzie przekreślony. A Niemcy wyraźnie dążą do tego, rozzuchwaleni dotychczasową chwiejną polityką ententy.

Czy mamy dowodzić, że utrzymanie traktatu wersalskiego dla Polski jest niemniej, a właściwie więcej ważne niż dla Francji? Francji chodzi o odbudowę tego co zniszczyli Niemcy i zabezpieczenie się od nowej wojny ze strony Niemiec.

Dla Polski traktat wersalski jest sprawą śmierci i życia.

Francja, dzisiaj nasza sprzymierzeńczyni broni w Londynie interesów swoich i naszych. Bronią jej i główną siłą jest jasna i stanowcza decyzja rządu za którym stoi cała Francja.

Jeśli obok Francji tak samo stanie Polska, zdobędzie się na taką samą stanowczość i jednomyślność, wówczas możemy z otuchą patrzeć w przyszłość. Dzisiaj tego jeszcze niema, musimy więc zrobić wszystko aby decydująca rozgrywka w Londynie nie stała się wstępem do przekreślenia traktatu wersalskiego i wszystkich owoców krwawej wojny europejskiej.

Składajcie ofiary na plebiscyt.

Los Gruzji.

Zajęcie Tyflisu i Kutaisu przez wojska czerwone.

Francuskie ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało od przedstawiciela Francji na Kaukazie, Chavalier, pierwsze depesze z dokładnemi wiadomości o obecnej sytuacji w Gruzji, które położyły kres wszelkim dotychczasowym pogłoskom. Chevalier znałyuje się w Batumie, dokąd się udały i inne misje państw sprzymierzonych. Rząd gruziński wycofał się z Tyflisu, udając sie do Kutaisu, lecz ze względu na zajęcie Kutaisu przez bolszewików, przybył do Batumu.

Główna kwatera armji czerwonej znajduje się już obecnie na terytorjum gruzińskiem w Hagrach; Suchum jak z tego wynika, również jest zajęty przez bolszewików, ktorzy się posuwają wzdłuż wybrzeża do Poti. Przewidując konieczność zupełnej ekzekucji Gruzji, państwa sprzymierzone pozostawiły do rozporządzenia rządu gruzińskiego krążownik francuski „Waldeck Rousseau". Ewakuacja Batumu jest w pełnym toku.

Wiadomości polityczne.

Tajemnica Moskwy.

Donoszą z Helsingforsu, że połączenie między Piotrogrodem a Moskwą jest przerwane i że rewolta w Moskwie się rozszerza. Kolejarze odmówili przeprowadzenia transportów wojskowych, które Trocki chciał posłać z całą szybkością na punkty zagrożone. Naczelne władze wojskowe uważają sytuację w Moskwie za krytyczną.

Joffre do Piłsudskiego.

Marszałek Joffre nadesłeł Naczelnikowi Państwa następujący list:

Panie Marszałku! Dziękuję Panu za to, że zechciał Pan nadać mi Krzyż „Virtuti Militari".

List Pański. w związku z tem napisany do mnie przed Pańskim wyjazdem z Paryża, w którym wskrzesza Pan wspomnienie bitwy nad Marną, wzruszył mnie głęboko. Z dumą będę nosił Krzyż ten ze znakami rycerskiej Polski i nic nie mogło być dla mnie cenniejszem, jak posiadanie tego Krzyża od Sławnego Wodza, który ocalł kraj swój od najazdu i armje polskie poprowadził do zwycięstwa.

Przesyłając na Pańskie ręce życzenia dla szlachetnego Polskiego narodu i jego sławetnej armji, proszę Pana, Panie Marszałku, przyjąć wyrazy mego nader wysokiego szacunku i oddania.

(—) J. Joffre.

Nowe propozycje w sporze polsko-litewskim.

Na piątem z rzędu posieddeniu Rady wykonawczej Ligi Narodów, poświęconem sporowi polsko-litewskiemu powzięto następującą decyzję:

Przedstawiciele Polski i Litwy zwrócą się do swoich rządów z propozycją załatwienia sporu nie przez konsultację ludności, lecz przez bezpośrednie układy stron zainteresowanych, prowadzone pod przewodnictwem przedstawicieli Belgji w Lidze Narodów.

Odpowiedź obu rządów ma nastąpić w żiągu 10 dni, poczem w ciągu miesiąca może nastąpić rozpoczęcie rokowań.

Lenin o Polsce.

Stacja iskrowa w Paryżu przejęła część moskiewskiej iskrówki, stanowiącej ułamek komunikatu sowieckiego o referacie Lenina na jednem z ostatnich posiedzeń moskiewskiego sowietu. W depeszy tej znajduje się ustęp, odnoszący się do Polski. Nawiązując do rokowań w Rydze oświadczył Lenin, że burżuazja światowa starała się przeszkodzić definitywnemu podpisaniu umowy z Polską. Rokowania pokojowe, aczkolwiek się przeciągają, zapowiadają się dobrze.

Niemcy przeciw Polsce.

Ludendorf omawia w dziennikach ogólne położenie polityczne, przyczem stwierdza, że zmuszą nas Niemcy do wystawienia armji przeciw Polsce. Domaga się współdziałania tej armji z armjami Sowietów.

Skarby w okolicach Wilna,

Zatopione przez wojska francuskie w jeziorze Bołtis.

„Wilenskoje Słowo" zamieściło artykuł następującej treści pod tytułem „Wielkie skarby niedaleko Wilna".

„Podczas odwrotu Napoleona z Rosji wojska francuskie zatopiły w jeziorze Boltis majątku Krzyżki, stanowiącym obecnie własność p. Bobrowskiej, **ogromne skarby, wynoszące około 40 miljonów rubli złotem.** Skarby te stanowią kontrybucję, pobraną od państw zachodnich. Znajdują się tam między innemi armaty z planami wojennemi Napoleona i sztandarami w gardzielach, kareta tryumfalna Napoleona itd.

Plany jeziora oraz miejsca zatopionych skarbów znajdują się do dziś dnia w wileńskim kościele katedralnym. Podczas stuletniej rocznicy wyprawy Napoleona do Moskwy, do majątku p. Bobrowskiej przyjeżdżali oficerowie francuscy celem wydobycia skarbów z jeziora. Wojna przeszkodziła dalszym poszukiwaniom. Obecnie Francja bardzo interesuje się tą sprawą. **Zachęcała ona rząd polski do rozpoczęcia prac celem wydobycia skarbów.** Sprawa ta była omawiana przez przedstawicieli obu rządów w Paryżu, poczem **rząd polski wyznaczył komisję w składzie kilku inżynierów i oficerów, która rozpoczęła prace przygotowawcze do wydobycia skarbów.**

Obecnie na brzeg jeziora złożone jest drzewo, poczem ma być rozpoczęta budowa studni, z których następnie zostanie wypompowana woda. Pracami kieruje inżynier Nowicki, któremu już doręczono plany z katedry.

480 parowozów dla Polski.

Międzysojusznicza komisja rozdziału materjału kolejowego przyznała Polsce 354 parowozy w dobrym stanie. Mają one być dostarczone Polsce do 12 marca; dalsze zaś 126 lokomotym — dopiero po naprawieniu.

Cenny dar dla p. Curie-Skłodowskiej.

„Matin" podaje wiadomość, iż z inicjatywy p. Marji Lonoy dyrektorki wielkiego wydawnictwa „Delineator" zarządzono wśród kobiet amerykańskich subskrypcję na zakupienie jednego gramu radium, który ma być ofiarowany p. Curie Skłodowskiej. Na ten cel zebrano 120000 dolarów. P. Skłodowska wyjeżdża w maju do Ameryki celem odebrania cennego daru. Uniwersytety amerykańskie przygotowują znakomitej uczonej uroczyste przyjęcie.

Kronika.

Zgon O. Paulina.

Doszła nas smutna wieść o zgonie w Leśnej (Biała Podlaska) O. Paulina Hieronima Rożkowskiego. S. p. O. Hieronim był dzielnym pracownikiem i wielkim patrjotą. Pogrzeb odbył sie w dn. 4 bm.

Marcowe nabożeństwo.

W kościółku im. Marji odbywać się będą o 8 rano codziennie przez miesiąc marzec nabożeństwo ku czci św. Józefa z codzienną nauką.

Rekolekcje.

W kościółku im. Marji odbędą się rekolekcje dla nauczycielstwa i inteligencji miejscowe. Rozpoczną się w sobotę przed palmową niedzielą o godz. 6 i pół wiecz. o tejże godzinie w palmową niedzielę i w poniedziałek W. Tygodnia. Ranne ćwiczenia o 8 i pół. Bilety w parafjach i redakcjach pism.

Podatek kupiecki na plebiscyt.

Na posiedzeniu Zarządu Stow. kupców polskich zapadła uchwała, na mocy której każdy kupiec obowiązany jest wpłacić podatek na akcję plebiscytową w następującym stosunku: kat. I 15000, II 3000, III 600, IV 200.

Kupcy, którzy do 10 marca nie wpłacą powyższego podatku, będą opublikowani w miejscowych pismach, a społeczeństwo będzie omijało sklepy, w oknach któryah nie będzie odpowiednich nalepek.

Którędy emigranci mają jechać z Polski!

Wydział reemigracyjny polskiego komisarjatu plebiscytowego komunikuje: Uprawnieni do głosowania plebiscytowego, a zamieszkali na terenie Rzplitej Polskiej mogą prócz posługiwania się kolejami, przekraczać granicę Polski na G. Śląsk następującemi drogami:

1) Ze Śląska Cieszyńskiego szosą, prowadzącą z Bielska przez Dziedzice do Pszczyny.

2) Z Małopolski szosą, z Oświęcimia do Zabrzega, z Chełmska do Nowego Bierunia, z Jaworzna do Brzeziny.

3) Z b. Kongresówki szosami: z Modrzejowa do Mysłowic, z Sosnowca do Szopienic, z Będzina przez Czeladź do Bankowa, z Niezdarego do Starego Chęchła (w pow. lublinieckim), **z Kozich Głów przez Gniazdów do Woznik, z Częstochowy przez Herby do Lublińca, z Praszki do Gorzowa.**

4) Z Wielkopolski szosą: z Opatowa przez Siemianice do Byczyny.

Na stacjacjach pogranicznych uprawnieni do głosowania muszą wykazać się przepustką, służącą za legitymację wyborczą. Osobny pasporst nie jest potrzebny. Przepustka wspomniana nie potrzebuje być awizowana przez konsulaty francuskie.

Walka ze zbytkiem.

W piątek w lokalu Urzędu dla Walki z Lichwą i spekulacją odbyło się zebranie Komitetu walki ze zbytkiem i lichwą. Zebraniu przewodniczył sędzia Kędzierski sekretarzował p. Adamarczuk.

Uchwalono, po rzeczowym i nadzwyczaj interesującym przemówieniu inż. Hłasko, wniosek p. R. Ciocha, aby utworzyć komisję statutową, która stosując się do warunków lokalnych, a wzorując się na regularnie, opracowanym przez Rząd, opracowała statut.

Do komisji wybrano pp.: Ciocha, inż. Hłasko, Barylskiego, Kasprzycką, Kuropatwińską, Bugajskiego i Więcławskiego.

Posiedzenie komisji odbędzie się w środę o godz. 6 po poł. w lokalu Urzędu dla Walki z lichwą.

Z „Lutni".

W sobotę 12 bm. w sali Straży Ogniowej, odbędzie się koncert Chórów i Orkiestry pod dyrekcją pp. F. Mąkoszy i K. Wopaleńskiego.

Program zapowiada utwory kompozytorów polskich i obcych, szczegóły w programach. Bilety do nabycia u p. Otrąbka Kościuszki 11.

Ciągnienie loterji.

Ciągnienia V ej klasy 2-ej Polskiej Państwowej loterja klasowej odbędą się publicznie w dniach: 9, 10, 11, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 30, 31 marca, 1, 2 i 6 kwietnia 1921 r.

Z handlu.

Na nadchodzący sezon wiosenny skład Fabryczny Manufaktury p. f. M. Reimschüssel, ul. Jasnogórska 24c rozpoczął wyprzedaż pozostałych materjałów wełnianych, wobec czego można tam obecnie nabyć dobre towary wełniane różnego rodzaju o 25 proc. taniej, niż na rynku miejscowym. Korzyści w nabywaniu materjałów w wymienionej firmie są tak znaczne, iż zasługują na uwagę osób zmuszonych robić zakupy, a którzy czekać nie chcą, aż fala taniości wreszcie do nas dopłynie.

Organizacja giełd.

Ustawa sejmowa z dn. 20 stycznia 1921 o organizacji giełd w Polsce ma wejść w życie zaledwie 8 sierpnia rb.

Ułatwienia dla prywatnych wagonów towarowych.

W myśl rezolucji sejmowych utworzyło ministerjum kolei specjalną kolejową komisję perlustracyjną. Zadaniem tej komisji jest badanie, czy wagony kolejowe poszczególnych typów są używane zgodnie z ich przeznaczeniem.

Równocześnie ministerjum kolei wydało szereg zarządzeń, ułatwiających krążenie na szlakach kolei państwowych prywatnemu taborowi kolejowemu obsługującemu prywatne przedsiębiorstwa przemysłowe.

Rejestracja.

W wtorek rozpoczęła się w Częstochowie wyznaczona rejestracja roczników 1890—1902. Wszyscy, zgłaszający z wyżej wspomnianych roczników, są zapisywani do ksiąg, poczem otrzymują odpowiedni dokument. Wielu z nich odbiera karty powołania i inne karty zwalniające, zamieniając je na książeczki. Ranni i inwalidzi otrzymują specjalne świadectwa. Pozatem kontroluje się ściśle każdą kartę powołania i świadectwo zwalniające, kwestjonując najdrobniejszą niedokładność.

Rejestracja rozpoczyna się o godz. 8 rano.

Miljonówka.

W sobotę w dniu 5 b. m. podczas ciągnienia miljonówki wygrana padła na

0724066.

Z „Paryskiego".

Kino-teatr „Paryski" demonstruje dramat w 5-ciu olbrzymich aktach „Kradzież torpedy" z gwiazdą amerykańską Mos Lech Baird w roli głównej: Obraz ten stanowi epizod pierwszy wielkiego sensacyjnego obrazu w 5-ciu epizodach amerykańskiej wytwórni „Mundus Film". Umiejętna inscenizacja i artystyczne wykonanie techniczne czynią obraz ten nadzwyczaj ciekawym — to też powinien cieszyć się powodzeniem.

Z „Odeonu".

Słynna artystka włoska Lidja Borelli występuję w wielkim dramacie „Za jedną chwilę szczęścia", który to demonstrowany jest w kino „Odeon". Piękne zdjęcie z natury, interesująca i dobra gra artystów włoskich na czele z Leodją Borelli. Wszystko to winno ściągnąć do „Odeonu" liczne rzesze publiczności, a która wynosi jaknajlepsze wrażenie, spędzając 2 godziny w kino. Obraz ten demonwany będzie do wtorku.

Bohater w kufrze.

Dezerter i złodziej w jednej osobie.

Kapral 2 komp. wartowniczej przy obozie koncetracyjnym w Krakowie, Stefan Pietros mieszkaniec Rakowa uciekł z wojska za podrobionymi przez siebie dokumentami, popełniwszy przedtym kradzież.

Stąd wojskowy O. G. Kraków rozesłał listy gończe do posterunków żandarmeryjnych. Poszukiwania w ciągu kilku dni nie dały żadnego wyniku. Dopiero w d. 3 bm. posterunek żandarmerji w Częstochowie wysłał żandarmów do domu rodziców dezertera na Rakowie. Chwilowo rewizja nie dała żadnego rezultatu. Gdy komendant oddziału, który przeprowadził rewizję wzrócił się z zapytaniem do rodziców, gdzie znajduje się syn, odpowiedzieli, że o miejscu pobytu nic nie wiedzą. Jednakże żandarmi poczynili po raz wtóry ściślejszą rewizję i ku zdumieniu znaleźli „bohatera" w kufrze, gdzie siedział z górą 2 godziny.

Pomimo, że zdawało się Pietrosowi, że miejsce to jest nie zdobyte, nie uniknął jednakże sprawiedliwości — został aresztowany i odstawiony do dyspozycji sądu wojskowego w Krakowie.

Znaczna kradzież.

Z zamkniętej komórki skradziono 3 indyki i wiepsza, wartości 15 tysięcy mk na szkodę Brolak Anny, w młynie na Rojaku, gm. Wancerzów. W tym samym młynie skradziono 14 pasów transmisyjnych, wartości 100 tysięcy mk. na szkodę sukcesora tegoż młyna Aleksandra Tukoty. Dochodzenie w toku.

Kradzież.

Rakowskiej Jadwidze (Stanisława 4) skradziono różnych rzeczy wartości 13 tysięcy mk. Oskarżonych o kradzież Wojciecha i Fr. Kowalskich osadzono w areszcie. Śledztwo dalsze w toku.

Amator zegarków.

Policji Śledczej (Parkowa 14) zameldowano, że Antoni Zieliński przywłaszczył sobie 7 zegarków, wartości 60 tysięcy mk. na szkodę Glicnera Bronisława (II aleja 35) Dochodzenie w toku.

NA MARGINESIE „KURJERA“.

Senne marzenie.

Śniłem wczora, że w progi mej ubogiej
chaty
Weszłaś cicha i jasna jak promienna
zorza,
I śpiącemu w wezgłowiu samotnego
łoża —
Białe położyłaś kwiaty.

Kwiaty białe i wonne, jakby twoje
dłonie!
Sen to był tylko! I choć to marzenie
senne
Rozpłynęło się gdzieś, jak szare mgły
wiosenne
Do dziś mnie poją ich wonie...

Słodka zjawo snów moich! W blaskach
jasnej szaty
Nawiedź mnie jeszcze kiedy pośród
mroków nocy...
Nawiedź! I na stęsknione smutne
moje oczy
Znów białe wonne złóż kwiaty...

SILVJUSZ.

Częstochowa, 23.1.21.

Zdaleka i zbliska.

Coraz ciężej być w Warszawie paskarzem!

W dalszym ciągu dokonywane są masowe aresztowania i opieczętowywania składów paskarskich w Warszawie.

Opieczętowano kantor ekspedycyjny p. f. Birz i Bcia Kaufmann, Leszno 2, gdzie znaleziono olbrzymie składy towarów z manufakturą, tytuniem i wiele innych. Zamknięto skład ubrań przedwojennych w składzie hurtowo-detalicznym Hofenberga, ul. Św. Krzyska 35 i 34. Aresetowano Biedermana Lejzora, Bonifraterska 17, u którego był wielki skład skór surowych. Zamknięto dom ekspedycyjny p. f. „Łomża“, Bonifraterska 11, właściciela Gedalę Gałczyńskiego aresztowano za lichwę. Aresztowano właściciela domu ekspedycyjnego Wolffa Kochanowicza, Nalewki 19, który gromadził artykuły żywnościowe w celu przewozu do Rosji i wiele, wiele innych.

Nadużycia bankowe.

Ministerstwo Skarbu komunikuje: Przeprowadzona z ramienia Ministerstwa Skarbu rewizja Banku Kupiectwa Polskiego Polskiego w Warszawie i jego oddziału w Gdańsku ujawniła cały szereg nadużyć w zakresie obrotu dewizami i walutami zagranicznemi.

Wobec tego Ministerstwo Skarbu przekazało sprawę właściwym władzom sądowym, zaś Bankowi odebrało prawa banku dewizowego.

Linja telegraficzna do Pucka.

Na posiedzeniu Komisji morskiej odczytano pismo ministerstwa poczt i telegrafów, w którym ministerstwo stwierdza, że linja telegraficzna Tczew — Puck zostanie wkrótce ukończona. Linja ta będzie omijała Gdańsk.

Najświeższe wiadomości

Pożyczka przymusowa.

WARSZAWA, 5.3 Tel. wł. Wczoraj na posiedzeniu komisji skarbowo-budżetowej minister Steczkowski udzielał wyjaśnień o pożyczce przymusowej, która przeprowadzona stosownie do ustawy.

Zniesienie militaryzacji kolei.

WARSZAWA, 5.3 Tel. wł. **Stosownie do uchwały Rady ministrów dzisiaj tj. w sobotę o godz. 2 popoł. została zniesiona militaryzacja kolei.**

Belgja transportuje artylerję.

WARSZAWA, 5.3 Tel. wł. Donoszą z Pragi: Czeskie biuro prasowe donosi iskrowo z Paryża, że Barton zarządził, aby krążowniki Paris i Britania przygotowały się do natychmiastowego odpłynięcia. Z Belgji odeszły oddziały artylerji w specjalnych pociągach.

Wojenne przygotowania przeciw Niemcom.

WARSZAWA 5.3 (Tel. wł.) Z Berlina telegrafują: Z Mannheimu donoszą o ruchach kolumn piechoty francuskiej w kierunku na wschód. Zauważono również posuwanie znacznych oddziałów francuskich w kierunku Kelmaru.

Na francuskim pograniczu za rządzono pogotowie wojenne

Wojska otrzymały całe wyekwipowanie bojowe.

Marszałek Foch oświadczył, że do akcji przeciw Niemcom ma aż nadto sił i nie potrzebuje powoływać pod broń nowych roczników.

Blokowanie Hamburga.

GDAŃSK 5.3 (Tel. wł.) „Danziger Zeitung“ donosi z Paryża: Wedle doniesień „Matina“ dwa francuskie okręty wojenne, znajdujące się w porcie tulońskim, **otrzymały rozkaz przygotowania się do wypłynięcia celem wzięcia udziału w blokowaniu Hamburga przez eskadrę angielską.**

Stan oblężenia na G. Śląsku.

Bytom, 5.3. (tel. wł.) Komisja międzysojusznicza ogłosi w dniach najbliższych stan oblężenia i ustanowi sądy doraźne na całym terenie plebiscytowym Górnego Śląska. Na skutek powyższego zakazane będą wszelkie zebrania polityczne i prywatne.

Ruch monarchistyczny w Rosji.

WARSZAWA, 5.3. (tel. wł.) Z Rygi donoszą: Tutejsze koła rosyjskie otrzymały wiarygodne informacje, że w Rosji szerzy się ruch monarchistyczny. Powstańcy chłopscy otwarcie głoszą przywrócenie caratu, wysuwając jako **przyszłego władcę Rosji brata za tego cara, wielkiego księcia Michała Aleksandrowicza. W powstaniach tych biorą udział nawet kobiety.**

Stosunki handlowe angielsko-polskie

WARSZAWA, 5.3. (tel. wł.) Minister handlu Stefan Przanowski traktuje obecnie w Londynie w sprawie nawiązania wzajemnych stosunków handlowych pomiędzy Anglją a Polską. Dnia 2 marca odbył on dłuższą naradę z angielskim ministrem przemysłu i handlu, poczem był podejmowany przezeń śniadaniem.

Rozmaitości.

Ciekawy seans spirytystyczny w Warszawie.

„Journal de Pologne“ donosi, iż w warszawskiem Muzeum rolnictwa i przemysłu przed licznie zebranem audytorjum przedstawił profesor Trojanowski wielki talent malarski i kompozytorski pana Głużewskiego z Wilna.

Talent ten objawia się tylko w transie medjumicznem, z chwilą gdy artysta usypia. Po zaśnięciu pan Grużewski tworzy na temat jaki mu obecni poddadzą, albo też według własnej inspiracji. Wiele rysunek wykonywany jest przez niego w ciągu 8-iu minut. Obraz zaś pastelowy albo olejny w 12 minut.

W drugiej części konferencji malarz ten w stanie uśpienia, podtrzymywany przez medjum, które mu towarzyszyło, zaimprowizował dyskusję na temat działalności duszy w ciele ludzkiem, następnie zaś wygłaszał poezje na temat krwi w świecie przelanej i konieczności podjęcia akcji dobroczynnej.

Ze swej strony dodamy, iż obecnie na jednej z wystaw warszawskich rysunki pana Grużewskiego zajmą specjalny oddział.

Wyrafinowana zbrodnia, celem zdobycia wielomiljonowego spadku.

Wypadek niezwykłego morderstwa zdarzył się w pałacu dóbr ziemskich koło Lachn na Dolnym Śląsku. Właścicielka dóbr sześćdziesięcioletnia Dorota Rohrbeck, została znaleziona w parku pałacowym martwa, wskutek ran poniesionych od strzałów rewolwerowych. Obok niej leżały zwłoki 12 letniej kuzynki Urszuli Schude, również zastrzelonej, która wraz z młodszą siostrą i babką p. Erdhardt, oraz z ojczymem Piotrem Grube przybyła w odwiedziny do pałacu. Sprawa tajemniczego morderstwa wywołała niesłychane zainteresowanie, skutkiem zawikłanego węzła wydarzeń.

Obok bowiem zwłok Urszuli Schude znaleziono list, w którym ta ostatnia pisze, że zabija panią Rohrbeck i równocześnie popełnia samobójstwo.

Na miejscu zbrodni znaleziono również flaszkę koniaku, która jak się okazało po analizie chemicznej zawierała silną truciznę.

Policja skierowała śledztwo przeciw osobie Piotra Grube, który sam nie posiada majątku, i prawdopodobnie przy pomocy okrutnego morderstwa zdecydował się zagarnąć wielkie dobra Rohrbeckowej, obejmujące trzy wielkie obrazy dworskie, w ten sposób by przez usunięcie obecnej właścicielki i jej spadkobierców samemu dojść do posiadania majątku.

Chodzi teraz policji o ustalenie, czy Grube strzelał do swych ofiar, czy też ma się tu do czynienia z niezwykłym wypadkiem hypnozy, przy pomocy której Grube skłonił swą pasierbicę do zamordowania Rohrbeckowej, a następnie do samobójstwa.

List jednak znaleziony przy zwłokach Urszuli Schude ma odmienny charakter od jej pisma i zdradza raczej pewne podobieństwo do pisma Grubego!

Okazało się bowiem, że tę flaszkę przywiózł z sobą Grube, a wręczając ją gospodyni domowej, oświadczył, że dla niego napój ten jest za mocny, ale być może, że pić go będą obie starsze panie Rohrbeck i Erdhardt.

Przy dalszem śledztwie wyszedł na jaw plan przypuszczalny wyrafinowanego, mordercy: Spadkobierca właścicielki pałacu i dóbr jest jej babka, pani Erdhaldt, po jej śmierci spadek odziedziczyłaby druga jej córka, obecna żona Grubego. Ale ta żona od dłuższego czasu znikła bez śladu, a mąż jej, Grube, twierdzi, że żona wyjechała do Ameryki.

Policja żywo się interesuje zniknięciem pani Grube, bo gdyby stwierdzono jej śmierć, byłoby jasnem, że Grube dlatego zamordował i małą Urszulę Schude, by po śmierci córki swej żony z pierwszego małżeństwa, jedynym spadkobiercą stałby się on, Grube został aresztowany, a ludność okoliczna tak wrogo odnosiła się do niego, że podczas przewożenia go do więzienia, z trudem udało się policji ocalić go przed zlinczowaniem przez tłum.

Rozwiązana zagadka człowieka, którego nikt nie mógł podnieść.

Niezwyciężony dotąd bokser amerykański, J. Coulon, którym kilkakrotnie pisaliśmy, przyjechał do Szwajcarji na występy. W Genewie zmierzył się ze Szwajcarem M. Deriaz, znanym na całym świecie ze swych walk i niezwykłej siły zapaśnikiem.

Po wielu nieudanych próbach M. Deriaz podniósł wreszcie dwukrotnie Coulon'a. Zaznaczyć należy, że Deriaz próbował go podnieść już niejednokrotnie w Chauds de Fonds, Lozannie i w Montreux i zawsze bezskutecznie. Jak się okazało, Szwajcarowi udało się podnieść Amerykanina, li tylko dlatego, że postarał się trzymać od przeciwnika zdaleka, przez co utrudnił mu zwykłe jego praktyki.

Tajemnica niemożliwości podniesienia Coulona polegała na wbijaniu przez niego wskazującego palca lub kilku palców w szyję zapaśnika. Było to niesłychanie bolesne dla przeciwnika. Drugą ręką, którą Coulon miał według prawideł tylko trzymać dłoń walczącego z nim, odsunął go od siebie uniemożliwiając mu schwyt i częstokrotnie wykręcał boleśnie palce przeciwnikowi.

Zmiana pojęć.

— Co — pan żądasz miljona, jako posag? A ja myślałem, że pan chcesz się żenić z miłością z moją córką.

— Żądając tak mało, daję chyba dostateczny dowód mojej miłości.

WESOŁY KĄCIK.

Teorja a praktyka.

Ojciec: Stasiu zapamiętaj sobie dobrze. powinieneś zawsze mówić prawdę, choćby cię to nawet nieraz kosztowało wiele nieprzyjemności. — Kłamstwo jest grzechem, który kala duszę.

Syn: Dobrze tatusiu, postaram się o to. — (Słychać silne dzwonienie).

Ojciec: Stachu otwórz drzwi i zobacz, kto tam. Jeżeli egzekutor, to powiedz, że niema mnie w domu.

Dobra rada.

— Co? pana boli ząb trzonowy? jabym taki przeklęty ząb dał wyrwać, gdyby on był mój.

— I jabym tak zrobił, gdyby on był pański...

Czas odnowić prenumeratę na m. Luty.

Teatr „ODEON"

Program od soboty 5 do wtorku 8 Marca r. b.

Słynna artystka włoska **LIDJA BORELLI** występuje w wielkim dramacie psychologicznem

Za jedną chwilę szczęścia...

Zdjęcia włoskiej wytwórni „TIBER" w Rzymie.

Nad program: **STRASZNY SEN** zagadka kinematograficzna w 1-ym akcie.

Teatr Paryski

ul. Panny Marji Nr. 19.

Program od soboty 5-go do czwartku 10-go Marca 1921 roku włącznie.

Dla młodzieży dozwolone.

SZATANI ZAGŁADY

wielki atrakcyjny film w 5 ciu epizodach amerykańskiej wytwórni „Mundus-Film" **I-szy epizod serji p. t.**

„KRADZIEŻ TORPEDY"

Dramat w 5 ciu olbrzymich aktach z premjowaną gwiazdą amerykańską **Mis Leah Baird** w roli głównej.

Nad program: Wiec pokrzywdzonych arcyzabawna farsa w 2-ch częściach.

ANONS: Od piątku 11-go demonstrowa będzie II serja Szatani zagłady p.t. **W lochach księgarni**

Dr. J. Fajman

b. Asystent Kliniki Uniwersyteckiej Profesora Neissera.

Choroby skórne i weneryczne

Przyjmuje od 4 1 pół. do 7

Piłsudskiego (Dojazd) 9 1 piętro.

Dr. Stefan Purski

choroby skórne i weneryczne

przyjmuje codziennie do godz. 10 rano i od 3 do 7-ej wiecz.

Kilińskiego № 4. II piętro.

Dr. Wacław Kon

choroby wewnętrzne (spec. żołądka i kiszek)

przyjmuje od 4-ej do 6 p.p. ul. Panny Marji 33 1 w pracowni bakterjologicznej od 6 do 7-ej i pół wiecz.

Pracownia bakterjologiczna (ul. Panny Marji 31 lewa oficyna) otwarta codziennie od 9-ej do 12-ej i od 5-ej do 8-ej wiecz.

Lekarz-dentysta

Michał Grejniec

ul. Panny Marji (I Aleja) № 10.

Przyjmuje codziennie od 9-ej rano do 1 po poł. i od 3—7 wiecz. Telefon 250

LEKARZ DENTYSTA

Artur Broniatowski

I Aleja 8

przyjmuje od 9 r. do 1 p. p. i od 3 do 7 wiecz.

Bronisław Muszyński

lekarz-dentysta

wrócił

przyjmuje od 11 - 1 i od 4 - 6 p. p.

II Aleja 32. :-: Telefon 143.

Dr. Paweł BRONIATOWSKI

w Częstochowie ul. Panny Marji t. j. II Aleja Nr. 21, obok teatru „Paryskiego"

Choroby: skórne dróg moczowych i weneryczne.

Przyjmuje od 9—12 rano i od 4—7 po poł Panie od 12—1 w poł.

Kooperatywy i Stowarzyszenia

BACZNOŚĆ!

Każdy kierownik kooperatywy lub stowarzyszenia aby otrzymać towary **w gatunkach najlepszych i**

po cenach najniższych

powinien przed robieniem zakupów zwiedzić składy i dowiedzieć się o ceny towarów

w Hurtowym Składzie

manufaktury,
norymberszczyzny,
galanterji,
obuwia męskiego i damskiego

Domu Handlowego ROGALIŃSKI, ZAREMBA i S-ka

Biuro sprzedaży: Warszawa, Miodowa № 4, tel. 152-20. Składy ul Podwale Nr. 3.

Oddział: „Hurtownia Polska" Łuck, ul. Szosowa Nr. 63.

GUTTALIN

Najlepsza pasta do obuwia

Fabryka Przetworów Chemicznych

M. SŁOMNICKI

Warszawa,

Leszno 73, tel. 174-34 i 234 34

Pościel: **kołdry wszelkiego rodzaju,** poduszki, kompletne wyprawy ślubne od najskromniejszych do najwykwintniejszych, kaftany, fartuchy, czapki kucharskie, doktorskie, przeróbkę starych kołder, wykonanie solidne, ceny konkurencyjne,

poleca własna wytwórnia

HELENY SZYMALA-KUŁAK

Warszawa: Krak. Przedm. Nr. 62. Telef. 139-23, filja-Chmielna 10 telef. 159-53.

Uwaga: Dla hoteli, pokojów umebl.. pensjonatów, kooperatyw i składnic specjalne udogodnienia i rabat **Wysyłka na prowincję odwrotna.**

Szkoła Akuszeryjna.

Z dniem 1 ym Kwietnia r. b. w szkole akuszeryjnej przy Sanatorjum „Unitas" **w Łodzi**, ul. Pusta 19, rozpoczyna się nowy kurs.

Zapisy przyjmuje i informacji udziela kancelarja Sanatorjum, w godzinach od 9 rano do 1 po południu.

Tow. „Rozwój"

Oddział Częstochowski ul. gen. Dąbrowskiego 3 lit. B.

przyjmuje
zapisy na członków
prenumeratę na **tygodnik „Rozwój"**.

sprzedaje

Losy Loterji Państw. do V-ej k asy.

Ciągnienie od 9 marca do 6 kwietnia r. b.

Główna wygrana 1.200,000 mkp.

Co drugi los wygrywa.

Cena losu 600 mk. 1/2 losu 300, 1/4 losu 150

UWAGA: Pierwszy transport

kożuszków-serdaków

został sprzedany.

Swieży transport nadejdzie w przyszłym tygodniu.

PIERWSZORZĘDNA

Chrześcijańska Pracownia Gorsetów

„JÓZEFY"

nagrodzona medalem, Aleja III 54.

Poleca wielki wybór gotowych gorsetów szelki do prostego trzymania, biustonoszy, pasów t. d. Pranie, przyjmuje się reparacje przerabianie, Ceny umiarkowane.

Górnoślązak pracownik biurowy chce się ożenić z panną w wieku 29 lub 27 lat rzymsk.-kat. solidną i inteligentną panną, Znajomość chce zawrzeć za pomocą wymiany listów. Cel zaślubiny. Pożądaną jest fotografja, która będzie zwrócona, Oferty pod literami: T. R. 100.

Wzywa się rzemieślników, i Drobn. Przemysł. by stosownie do postanowienia zebrania składali w lokalu Stow. Aleja 9 ofiary na Sląsk w wymiarach następujących:

Od patentu	VIII kategorji	100	mk.
"	VII "	200	"
"	VI "	400	"
"	V "	800	"
"	IV "	1600	"

do dnia 10 | III w godzinach od 10—12 w poł. i od 7—9 wiecz.

Potrzebna dziewczyna do sprzątania Wiadomość Kościuszki 19a Fabryka cukierków.

Zgubiono odroczenie wydane w Częstochowie 23 | 8 1920 roku. C 2-52 na imię Herszcyne Orzech Wiadomość ulica Warszawska № 21.

Do sprzedania od zaraz sklep spożywczo-galanteryjny z mieszkaniem, urządzeniem i towarami. Wieluńska 31.

Zęby sztuczne nawet połamane. Kupuje laboratorjum dentystyczne, I Aleja 10 Płacę ceny najwyższe.

Udzielam lekcji w zakresie 6-ciu klas. Wiadomość w „Kurjerze"

Sprzedam: sikawkę ogniową, brony stalowe, konwie, mleko-transport, czwórkę szorów surowcowych, wszystko doskonałe. Dobra 10.

Stowarzyszenie sług św. Zyty przy ul. Kościuszki wznawia pralnię i prasowalnię bielizny.

Redaktor i Wydawca: **Adam Paciorkowski,**

Odbito w Drukarni „Udziałowej"